

Cien. Salaspils novada domes priekšsēdētāj Raivi Anspak

Salaspils novada Attīstības daļas teritorijas plānotāji

“Šai krastā mums uz mūžiem novēlētā

ir mūsu mājas, mūsu Salaspils”

/Knuts Skujenieks/

Jau divdesmit trešo gadu ik septembri Salaspilī tiek organizēta Knuta diena – veltīta goda salaspilietim, dzejniekam, atdzejotājam, publicistam, Valstiskuma balvas saņēmējam Knutam Skujeniekam (1936–2022).

Goda salapilietis Knuts Skujenieks savas dzīves laikā paudis nesalaužamu valstisko stāju. Dzejnieks bijis atmodas veicinātājs novadā, piedalījies Daugavas svētku Doles salā organizēšanā. Nenovērtējams ir viņa mūža devums literatūrā.

Šogad Knuta Skujenieka mēnesī septembrī Salaspilī tapa rakstisks aicinājums – atbalstīt ideju par **Maskavas ielas Salaspilī pārdēvēšanu** un **Knuta Skujenieka** ielas nepieciešamību – tostarp veidojot Knuta Skujenieka Ceļu, iekļaujot tajā tiltu pāri Daugavai un ceļa posmu līdz Daugavas muzejam Doles salā.

Mēs novērtējam privilēģiju dzīvot neatkarīgā, demokrātiskā valstī. Ņemot vērā arī šā brīža ģeopolitisko situāciju un Krievijas izvērsto karu Ukrainā, rosinām jo vairāk būt drosmīgiem un rīkoties valstiski, godāt un sargāt savas vērtības, savu kultūru un savus cilvēkus!

Atbalstu idejai ar savu parakstu apliecinājuši 272 aktīvi salaspilieši, aicinājuma oriģināli kā arī skenētas oriģinālu kopijas kopā ar šo pavadvēstuli un tai sekojošu pielikumu iesniegtas Salaspils novada domē 2023. gada 2. oktobrī.

Ieceres tālāka apspriešana, transformācija, īstenošana, protams, ir profesionālu pilsētplānotāju un citu atbildīgo institūciju rokās, taču mēs, pilsoniski aktīvie salaspilieši, esam līdzdalīgi un līdzatbildīgi pilsētas attīstības procesos. Mūsu balsij ir svars!

Mēs vēlamies dzīvot skaistā, gudrā un modernā Salaspilī, kas neatpaliktu no Eiropas pilsētām. Pilsētā, kas projektēta cilvēkiem un kurā tiek celta godā mūsu kopīgā vēsture, mūsu cilvēki un neatkarīgas Latvijas un Eiropas vērtības.

Salaspils – tas skan skaisti! Un mēs gribam dzīvot skaistā un gudrā vidē!

Mums ir vaduguns – Knuts Skujenieks – kurš savos darbos allaž aicinājis būt gudriem, patiesiem un drosmīgiem! Ir laiks jau šodien soli pa solim veidot mūsu pilsētu pilnvērtīgu, loģisku un skaistu! Kopā!

Salaspilieši, 2023. gada 2. oktobrī

Vācot parakstus par Knuta Skujenieka ceļa un ielas ideju, salaspilieši aktīvi dalījās ar ierosmēm un idejām, tāpēc apkopotā veidā iesniedzam arī tās – kā rosinājumu un aicinājumu, sabiedrisku apspriešanu un domapmaiņu – ja ne konkrētajai Knuta Skujenieka ielas ierosinātajai koncepcijai, tad pilsētvides attīstībai Salaspilī kopumā:

- Kāpēc nepieciešams Knuta Skujenieka ceļš? Knuta Skujenieka iela? Tas ir saistīts ar zināšanu gaismu un vēstures izpratnes iedzīvināšanu. Salaspilij ir nepieciešams pārliecinošāk arī pilsētvidē runāt par to, kas mēs esam un kas ir mūsu vērtības.
- Knuta Skujenieka Ceļš – tam vajadzētu aktualizēt vēsturiskos pagrieziena punktus un pieturpunktus pilsētvidē – Ako pieminekļi, līvu zemes, turpinoties jau latvju zemēs – Salaspils katoļu baznīca, kurai garām dodoties pieminēt misionāra Meinarda laiku. Tālāk, dodoties stacijas virzienā, Mākslas un mūzikas skola ar tās sienu gleznojumiem, Rīgavas Mākslas un mūzikas dārzs. Turpat netālu vēsturiskā Kurtes muiža, Salaspils vēsturiskā dibinājuma zīme – akmens pie Salaspils novada pašvaldības ēkas.
- Knuta Skujenieka ceļam būtu jāvijas arī gar Salaspils dzelzceļa staciju – vecāko dzelzceļa staciju Latvijā, izstāstot tās vēstures stāstu, arī stāstu par blakus esošā Nacionālā botāniskā dārza sākotni – kokaudzētavu. Ir jābūt informācijai par Botāniskā dārzā ideju nesējiem selekcionāriem, zinātniekiem, kas strādājuši un veidojuši dārzu tādu, kādu to varam apbrīnot šodien.
- Knuta Skujenieka ceļš – arī Zinātnes pilsētas ceļš, sākot ar Botānisko dārzu, Bioloģijas institūtu, Kodolreaktora kopu u. c., izstāstot stāstus par zinātniekiem un viņu atklājumiem. Tālāk Meža zinātnes institūta vēsture un darbinieki – uzsverot meža ekosistēmas nozīmību Latvijas tautsaimniecībā.
- Nepieciešama tūrisma maršruta izveide “Knutpunkti” – sākot no appludinātās Laukskolas līdz Daugavas muzejam Doles salā.
- Intas Skujenieces vārdam jābūt līdzvērtīgam līdzās Knutam Skujeniekam.
- Ir laiks vēstīt arī par skolotājiem, rakstniekiem u.c., kas dzīvojuši Salaspilī.
- Knuta Skujenieka Gaismas ceļš – gar jauno, beidzot pabeigto, bērnu dārzu, sakoptu apkārtni, stadionu. Tālāk caur veikalu kvartālu tas mūs pievestu nevis pie tagadējā kultūras nama “Enerģētīķis” grausta, bet gan pie Knuta

Skujenieka Kultūras centra – ar ozola simbolu uz kādas no nama sienām. Mums ir nepieciešama sava Gaismas pils – plaša, daudzfunkcionāla, radikāli atšķirīga no līdzšinējā padomju okupācijas laika padomiskā pilsētvides mantojuma.

- Šā brīža tirgus un veikala “Mego” teritorijā būtu vieta modernam, saprātīgam tirdzniecības centram, apvienojot to gan ar veikalu piedāvājumu, gan vietu zemnieku ražojumiem, gan ar elegantu pusdienošanas vietu pilsētas iedzīvotājiem un viesiem.
- Varbūt ir pienācis laiks pārskatīt arī kādreizējā veikala “Nelda” ēkas pastāvēšanas nepieciešamību un azartspēļu zāļu atrašanos pilsētā?
- Knuta Skujenieka ceļš/ielā varētu sākties jau pie Skujenieku ģimenes mājas Dārza ielā, veidojot jaunu ceļu līdz pašreizējai Maskavas ielai, pārdēvējot to. Spēļu zāles “Klondaika” vietā varētu ierīkot skaistu atpūtas skvēru, kurā grāmatas veidolā būtu pieejams arī kāds vides objekts, kas vēstītu par Knuta Skujenieka ceļu un tā būtību – latviešu, līvu, angļu valodā.
- Knuta Skujenieka Ceļš – tam ir jāved arī uz bibliotēku – mūsu Gara centru. It visos Knuta Skujenieka ceļa pieturas punktos ir jābūt izsmelšanai informācijai par mūsu pilsētas vēsturi un attīstību, par mūsu iedzīvotājiem.
- Knuta Skujenieka ceļš pāri Daugavpils šosejai un elektrostacijas dambim līdz Doles salai jāiezīmē ar gājēju un veloceļiem.
- Lai kā šīs idejas arī tiks īstenotas, Knuta Skujenieka Gaismas ceļam ir novatoriski jāstāsta un jārāda mūsu pilsētas vēsturiskā gaita un jāizceļ mūsu vērtības!
- Vai Salaspils novada dome un pilsētplānotāji jau ir iecerējuši sadarbību un ideju īstenošanu “Jaunā Eiropas Bauhaus” ietvarā? Varbūt tieši Eiropas Bauhaus idejas varētu būt mudinājums straujākiem soļiem virzīties prom no nožēlojamā un Salaspils vēsturei neatbilstošā padomiskās bezkvalitātes būvniecības apliecinājuma?